

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU FINANȚAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR

CNFIS și Universitățile

1998

Acest document este pentru informare

Ca idee generală, CNFIS înțelege ca, în acord cu politica generală a statului privind principalele direcții ale reformei învățământului superior, să instituie o colaborare strânsă cu universitățile. Pentru transmiterea către ministrul educației naionale a propunerilor vizează sistemul învățământului superior în ansamblu, cel puțin următorii pași ai acestui proces de colaborare ar trebui parcurși:

- consultarea universităților și solicitarea unui punct de vedere în legătură cu propunerea CNFIS;
- armonizarea celor două puncte de vedere: cel inițial (al Consiliului) și cel reprezentând rezultanta pozițiilor exprimate de universități;
- consultarea Consiliului Național al Rectorilor sau a biroului Consiliului Național al Rectorilor;
- definitivarea propunerii și înaintarea către ministrul educației naionale.

Realizarea practică a acestui ciclu nu este ușoară.

Mai întâi, pentru că, așa cum s-a constatat în ultima vreme, reforma înaintează într-un ritm destul de alert. Consecință: densitatea hotărârilor importante în plan financiar a crescut. CNFIS este și va fi solicitat tot mai mult să-și expună punctul de vedere și să propună soluții.

Inductiv, el va solicita tot mai mult universitățile. Atât CNFIS cât și universitățile trebuie să joace acest joc conștiente că, aparent paradoxal, îndreptându-se spre un sistem de finanțare mult simplificat față de cel actual, suntem obligați să traversăm o perioadă marcată de necesitatea obținerii multor date ce trebuie prelucrate.

Apoi, conferințele Consiliului Național al Rectorilor au loc la intervale mari de timp. Cum deciziile nu pot aștepta, un punct de vedere al biroului Consiliului apare, în unele situații, ca unica soluție.

Inutil să spunem că atât CNFIS cât și Universitățile trebuie să respecte termenele stabilite pentru răspunsul la solicitări. Acuratețea datelor transmise este, de asemenea, esențială. O universitate care nu transmite cifra exactă a studenților echivalenți pe profile, de exemplu, riscă să primească o finanțare de bază alterată deoarece, în stabilirea acestui tip de finanțare, numărul studenților echivalenți joacă un rol esențial. În cele ce urmează listăm, foarte sintetic, câteva dintre solicitările standard ale CNFIS (CNFIS se va strădui să limiteze solicitările conjuncturale și intempestive).

În virtutea statutului său de organ consultativ, CNFIS este conștient că acestea nu pot fi decât solicitări și mizează pe înțelegerea conducerii universităților, în efortul comun menit să asigure progresul învățământului superior românesc.

Așadar, iată această listă:

1. *Raportul asupra execuției bugetare* (luna ianuarie a fiecărui an calendaristic). Un astfel de raport este deosebit de util pentru CNFIS. Dincolo de aspectele tehnice ale execuției bugetare pe anul financiar care s-a încheiat, CNFIS este, îndeosebi, interesat de următoarele aspecte calitative:

- o analiză a posteriori a costurilor pe student;
- o analiză a oportunității angajării fondurilor în conformitate cu obiectivele planului strategic de dezvoltare instituțională;
- o analiză a raportului fonduri alocate/necesități;
- descrierea preocupărilor universității pentru realizarea de venituri proprii; sursele acestor venituri, cu accent pe contractele de cercetare;
- dacă au apărut modificări structurale privind durata învățământului, ciclurile, noi profile, noi forme de învățământ în cadrul profilelor existente, etc.

2. *Situația numărului mediu al studenților (fizici) pe profile și numărul studenților echivalenți*. Reamintim că profilele considerate sunt următoarele:

1) Socio - uman:	1.000
2) Economic:	1.000
3) Matematică:	1.000
4) Psihologie:	1.280
5) Matematici aplicate:	1.280
6) Științe:	1.472
7) Inginerie economică:	1.472
8) Inginerie fizică:	1.472
9) Tehnic:	1.472
10) Agronomic:	1.643
11) Medicină:	1.708
12) Sport:	1.838
13) Muzică-arte:	2.477
14) Teatru-film:	5.374

(sub numele de „științe” se înțelege: geologie, geografie, fizică, chimie, biologie) iar formele de învățământ în cadrul unui profil sunt (cu specificarea ponderilor p_k , reprezentând raportul dintre costul unitar al studentului de la forma F_k și cel al studentului de la forma F_1):

Forma de învățământ	Ponderea
F_1 – cursuri de zi	$p_1 = 1.00$
F_2 – doctorat fără frecvență	$p_2 = 1.00$
F_3 – colegii	$p_3 = 1.00$
F_4 – studii aprofundate	$p_4 = 3.00$
F_5 – doctorat cu frecvență	$p_5 = 3.00$
F_6 – studii în limbi străine	$p_6 = 1.25$
F_7 – studii în afara localității	$p_7 = 1.25$
F_8 – an pregătitor	$p_8 = 1.25$
F_9 – cursuri serale	$p_9 = 0.80$
F_{10} – grade didactice preuniversitare	$p_{10} = 0.40$
F_{11} – educație permanentă	$p_{11} = 0.25$
F_{12} – cursuri postuniversitare la fără frecvență	$p_{12} = 0.15$
F_{13} – cursuri la fără frecvență	$p_{13} = 0.15$
F_{14} – cursuri de perfecționare fără frecvență.	$p_{14} = 0.15$

Numărul mediu al studenților (fizici) din profilul (P_i), $1 \leq i \leq 14$, se calculează după formula

$$N_{ik} = \frac{N_{ik}^1 \cdot 7 + N_{ik}^2 \cdot 3}{10}$$

unde N_{ik}^1 este numărul studenților din profilul (P_i) forma de învățământ F_k în semestrul II al anului academic precedent (perioada ianuarie – iulie a anului calendaristic în curs) iar N_{ik}^2 este numărul studenților înrolați în semestrul I al anului academic actual (perioada octombrie – decembrie a anului calendaristic) în profilul (P_i) forma de învățământ F_k . Atunci, numărul studenților echivalenți din profilul (P_i)

este $N_{ie} = \sum_{k=1}^{14} N_{ik} p_k$ iar numărul studenților echivalenți pe universitate este

$N_e = \sum_{P_i} N_{ie}$. Odată cu această situație Consiliul așteaptă din partea universităților

propuneri pentru o aplicare cât mai adecvată a formulei la specificul universității: evidențierea unor subprofile care se individualizează din punct de vedere academic și al costurilor, considerarea unor forme noi de învățământ etc.

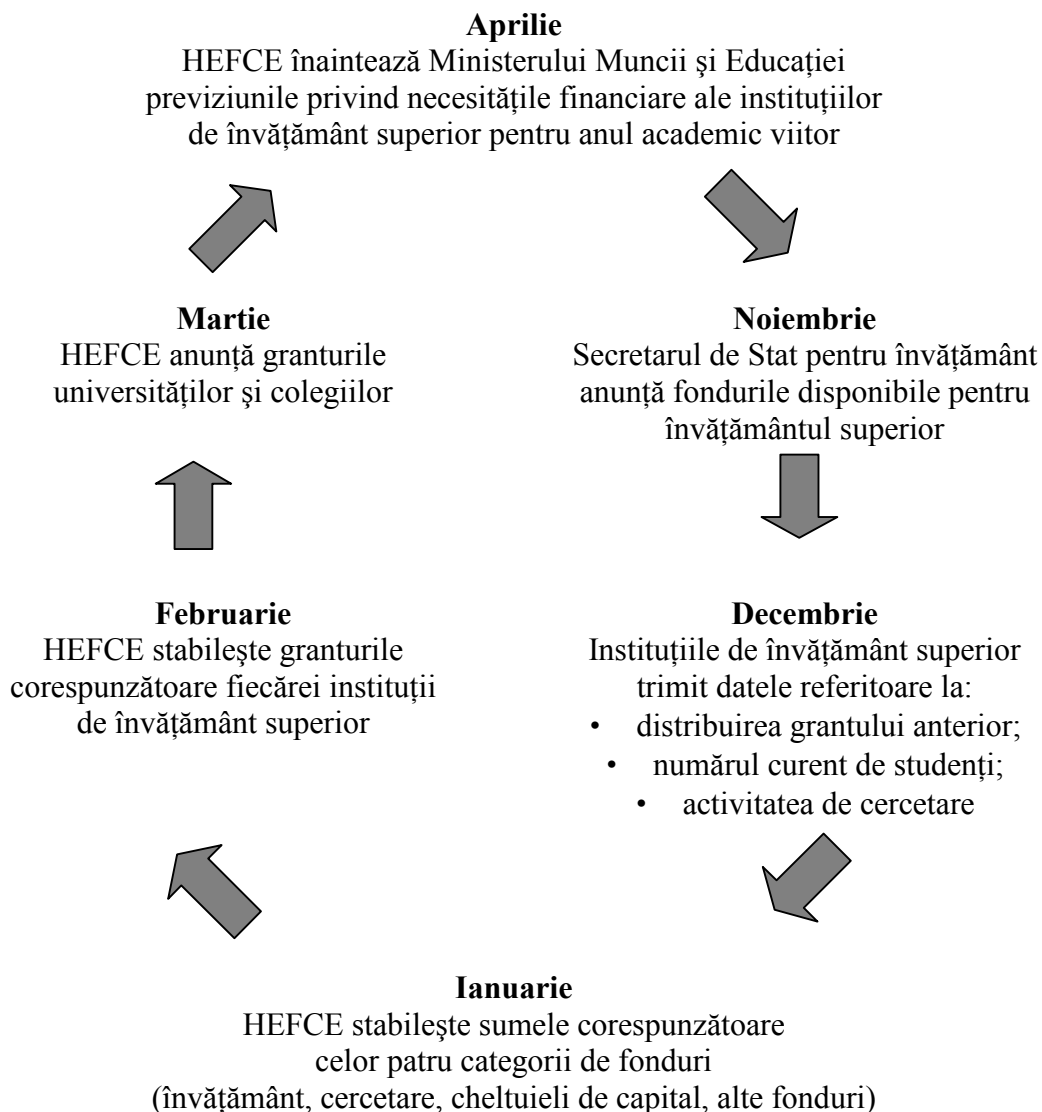
Sugerăm ca situațiile solicitate la acest punct să fie transmise sub formă de tabel, după modelul celui din figura 1.

3. *Ciclul financiar anual.*

În țările în care lucrurile sunt bine așezate, distribuția fondurilor către universități este rezultatul parcurgerii unui întreg ciclu anual. În acest proces, esențială este implicarea universităților în conceperea și dimensionarea bugetului propriu.

Descriem, pentru exemplificare, situația din Anglia și din Franța.

În Anglia, ciclul financiar anual arată astfel:

În Franța, ciclul financiar de elaborare a bugetului pentru anul financiar N este următorul:

IUNIE, anul (N-1)

- Se elaborează (de către președinte, vicepreședinți, secretarul general) documentul cadru (*lettre de cadrage*) care conține directivele (orientările

	<ul style="list-style-type: none"> generale); • Se votează documentul cadru în Consiliul de Administrație, după avizul Consiliului Științific și al Consiliului de Studii și al Vieții Studentești; • Se înaintează documentul la unitățile componente (UFR, Instituts, Écoles, Laboratoires, ...).
IUNIE, anul (N-1) 31 OCT., anul(N-1)	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea cerințelor din partea: <ul style="list-style-type: none"> • UFR; • Servicii comune • Servicii generale • Arbitraj în Comisia de Finanțe • Primul vot al Consiliului de Administrație (în care se aprobă repartizarea pe unitățile componente) <ul style="list-style-type: none"> ↓ • Vot în Consiliul de Studii și al Vieții Studentești și în Consiliul Științific <ul style="list-style-type: none"> ↓ • Examinare, arbitraj, vot <ul style="list-style-type: none"> UFR→UC→UFR ↑
31 OCT.-30 NOV.,anul (N-1)	Control, redactare finală de către agentul contabil; negociere cu Ministerul prin președinte.
~ 15 DEC., anul (N-1) 1 IAN., anul (N)	Vot definitiv în Consiliul de Administrație Deschiderea creditelor

Având în vedere modificările recente de concepție privind managementul universităților românești (care realizează o anumă compatibilitate cu structura universităților franceze) propunem spre reflecție universităților modelul de ciclu financiar anual practicat în Franța.